

Verdensmålene giver nogle bud på, hvordan vi kan skabe en mere bæredygtig klode for fremtidens generationer og dermed løse nogle af nutidens store udfordringer. Det er også et ansvar for private virksomheder og deres forsyningskæder.

Forsyningskæders bidrag.

Halter vi bagefter i verdensmålene?

KRONIK

Af professor Jan Stentoft og lektor Ole Stegmann Mikkelsen, Institut for Entreprenørskab og Relationsledelse, Syddansk Universitet, Kolding

FN's 17 verdensmål blev besluttet 25. september 2015 blandt verdens statsledere under et topmøde i New York. De 17 verdensmål er nedbrudt til 169 delmål og ikke mindre end 232 indikatorer, som, det er målsætningen, skal opnås før år 2030.

Målene er udviklet med henblik på at reducere ikke-bæredygtige løsninger og for at støtte en global bæredygtig udvikling. Alle FN's 193 medlemslande er forpligtede til helt at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs og mere bæredygtig økonomisk vækst.

Verdensmålene skal ses som en reaktion på en række store globale udfordringer som klimaforandringer og økonomisk og social ulighed. Staters regeringer, offentlige og private organisationer, NGO'er og enkeltindivider er centrale aktører i at sikre implementering af konkrete handlinger, der understøtter verdensmålene. I denne kronik ser vi nærmere på de private virksomheders bidrag og udfordringer.

VERDENSMÅLENE BIDRAGER SOM sådan ikke med nye problemstillinger vedrørende virksomheders sociale- og miljømæssige ansvar. Verdensmålene kan ses som paraplybegreber over et væld af eksisterende begreber og tilgange som for eksempel corporate social responsibility, sustainability og circular economy.

Med 232 indikatorer er der dog stor kompleksitet. De mange forskellige begreber gør, at man i praksis med fordel kan definere, hvad man konkret mener med de begreber, man anvender. Man bør derfor stille spørgsmål om, hvad der skal være indenfor, og hvad der skal holdes udenfor i det konkrete arbejde med at indfri målsætninger relateret til verdensmålene.

Virksomheders forsyningskæder udgør et stort potentiale til at indfri verdensmålene, omend nogle verdensmål er mere direkte vedkommende end andre. En undersøgelse hos Det Danske Supply Chain Panel under Dansk Indkøbs- og Logistikforum foretaget af forskere fra SDU i Kolding viser, at de fem mest relevante verdensmål for virksomheders forsyningskæder er mål 12 om ansvarligt forbrug og produktion, mål 13 om klimaindsats, mål 9 om industri, innovation og infrastruktur, mål 7 om bæredygtig

energi og mål 8 om anstændige jobs og økonomisk vækst.

Forsyningskæden kan bidrage med ansvarligt forbrug og produktion med løsninger, der reducerer madspild, at der produceres varer med reel efterspørgsel, og at det sker på en social ansvarlig måde. Delmål 12.3 refererer direkte til forsyningskæden som et bidrag til at halvere madspildet i 2030 i detail- og forbrugerleddene samt produktions- og forsyningskæderne.

PÅ KLIMASIDEN KAN et forsyningskædeperspektiv bidrage med et bedre samarbejde mellem aktørerne i energiproduktion ved brug af for eksempel havvindmøller gennem omkostningsreduktion og serviceforbedringer. Indenfor rammerne af mål 9 kan der eksempelvis arbejdes med innovation i samarbejdet mellem leverandører i forsyningskæderne blandt andet ved brug af nye digitale teknologier, der skaber gennemsigtighed om konkrete lagerniveauer.

Forsyningskæderne kan også bidrage til bæredygtige energiløsninger, der kan reducere virksomheders energiforbrug. Vedrørende mål 8 kan man arbejde på at sikre ordentlige arbejdsbetingelser for arbejdstagere og undgå børnearbejde i leverandørkæderne.

De primære drivkræfter for at arbejde med verdensmålene er krav fra kunderne og virksomhedernes egne etiske målsætninger. Undersøgelsen fra SDU peger ikke på, at der er særligt udtalte barrierer.

Mangel på de rette kompetencer og ressourcer og et stærkt fokus på daglige driftsopgaver opnår de højeste scorede barrierer – dog kun med værdier lig middel. Det er derfor interessant, at undersøgelsen også viser, at paneldeltagerne i høj grad finder arbejdet med verdensmålene relevant, men at de samtidig mener, at deres nuværende praksis halter væsentligt efter.

Arbejdet med verdensmålene kan være styret af forskellige motiver fra ren filantropi over profitmaksimering til et ønske om imagepleje. Verdensmålene indeholder også dilemmaer, som har stor indflydelse på erhvervslivet.

Skal man for eksempel forbyde produktion af oksekød, fordi det er miljøbelastende, eller vil et forbud skade et helt erhverv? Skal der indføres flere havvindmølleparker, eller vil det forringe værdien af ejendomme i nærheden samt den generelle herlighedsværdi? Bør privatkørsel i større byer forbydes, eller vil det skade erhvervslivet?

DER ER STORE forretningsmæssige potentialer for virksomheder i at igangsætte konkret arbejde med verdensmålene. Det kræver imidlertid ledelsesmæssige beslutninger for at prioritere ressourcer og kompetencer og ikke mindst at have en klar strategisk tilgang, hvor arbejdet er funderet værdimæssigt og ikke som et imagemæssigt PR-stunt.

Politiske forbrugere er i kraftig vækst, og en *greenwashing*-strategi er derfor ikke en farbar vej. Endelig kan arbejdet med verdensmålene vise sig som en ressourcerelevante opgave, hvor det kan være vanskeligt at sammenbinde strategiske målsætninger med konkrete indsatser. Her kan standarder, med bidrag fra Dansk Standard, være et vigtigt redskab. Men er verdensmålene nødvendige for at sikre

Illustration: Gert Ejton

virksomhedernes performanceforbedringer på områderne? Målsætninger indenfor verdensmålene implementerer ikke sig selv. Det kræver hårdt arbejde.

For nogle virksomheder er det helt naturligt at arbejde med sådanne målsætninger, hvorfor verdensmålene som sådan ikke er vigtige for at sikre udvikling. For andre virksomheder kan verdensmålene være med til at guide virksomhederne i at træffe beslutninger, der understøtter målsætningerne. I arbejdet må vi dog ikke glemme den sunde fornuft med at sikre profitabilitet i de nye bæredygtige løsninger.

DANMARK ER PÅ mange områder et foregangsland i den grønne omstillingsproces. Det er et lille land med en åben økonomi, og hvor væsentlige råvarer er know-how om teknologi og processer og et stærkt innovationssystem, der kan sikre, at danske virksomheder kan forske og udvikle sig til øget produktivitet og vækst. Men kan denne selvopfattelse om foregangsland gå hen og blive en sovepude?

Verdensmålene giver nogle bud på, hvordan vi kan skabe en mere bæredygtig klode for fremtidens generationer og dermed løse nogle af nutidens store udfordringer. Det er også et ansvar for private virksomheder og deres forsyningskæder. Der bør løbende være fokus på at sikre ressourcer til, at Danmark er med i førerfeltet i den grønne omstillingsproces samt på de øvrige områder indenfor verdensmålene.

Virksomheder bør således også udarbejde strategier for verdensmålene og dermed skabe bevidsthed om, hvor de kan gøre en indsats med profitabilitet for øje. De bør ligeledes investere den nødvendige tid i at få medarbejdere og ledere med i en fælles omstillingsproces for at løse verdensmålenes målsætninger, så flere og flere virksomheder ikke længe føler, de halter bagefter.